

2022-09-08

Dnr: SBN 2022/8

Handläggare

Clara Sannemalm
clara.sannemalm@vanersborg.se
0521-72 12 59

Mottagare

Samhällsbyggnadsnämnden

Delårsrapport augusti 2022

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner upprättat förslag till delårsrapport augusti år 2022 med en helårsprognos och överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Delårsrapport med helårsprognos för 2022 har sammanställts för samhällsbyggnadsnämnden per 2022-08-31. I delårsrapporten redovisas resultatavstämning och ekonomisk prognos. Samhällsbyggnadsnämnden redovisade ett överskott mot budget om totalt 26,4 mnkr t.o.m. augusti. Den skattefinansierade verksamheten redovisade 20,6 mnkr av överskottet varav den taxefinansierade verksamheten 5,8 mnkr. Nämnden prognostiserar ett överskott mot budget om totalt 25 mnkr vid årets slut, främst hänförligt till det tillfälliga förfogandeanslag som bildats utifrån tomtförsäljning.

Samhällsbyggnadsnämndens investeringar uppgick t.o.m. april till ett totalt utfall om 276,4 mnkr. Prognos för helåret uppgår till 458,8 mnkr vilket skulle innebära ett överskott mot budget med 173,8 mnkr vid årets slut.

Beredning

Underlag

Redovisning t.o.m. augusti 2022

Målavstämning t.o.m. augusti 2022

Andreas Knutsson

Förvaltningschef

Bilagor

Samhällsbyggnadsnämnden delårsrapport augusti 2022

Sändlista

Kommunstyrelsen
Ekonom

Samhällsbyggnadsnämnden

Ordförande: Anders Wiklund (MP)

Vice ordförande: Tor Wendel (M)

2:e vice ordförande: Leif Höglund (S)

Förvaltningschef: Andreas Knutsson

Verksamhetsbeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för stora delar av kommunens tekniska verksamhet, såsom drift och anläggning inom park och gata, projektering samt trafikärenden. Vidare handhas fastighetsförvaltning, lokalvård, måltidsproduktion till skola och äldreomsorg samt en del övrig intern service, såsom tryckeri, telefoni, bilpool och vaktmästeri. Balansräkningsenheterna VA- och renhållningsverken ingår också.

Resultatavstämning

Nedan redovisas nämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Andelen invånare som känner sig trygga utomhus i området där de bor ska öka

● Uppnås

Nuläge: 71,5 % (2021). För att öka andelen har gatuenheten bland annat undersökt belysningen på kommunens återvinningsstationer då dessa platser gett upphov till otrygghet. Inventeringen har resulterat i att tre återvinningsstationer har fått uppdaterad belysning. Att anmäla platser som upplevs som otrygga eller osäkra har också förenklats under året genom att allmänheten numera kan anmäla detta i kommunens app för felanmälan. Detta hjälper förvaltningen med kartläggning av otrygga platser och vidare med det trygghetsskapande arbetet. Vidare har kommunens fastighetsprojekt under året haft fokus på att gångstråk och öppna ytor är bra belysta. Även arbetat med att miljön ska kännas omfamnande och välkomnande, exempelvis genom att säkra bra uppsikt när man rör sig på ytorna och att gestaltningen har varma färger.

Fler barn upplever att skolvägen är trygg, med prioritering i kommunens socioekonomiskt utsatta områden

● Uppnås

Nuläge: 84 % (2021). Trygghetsmätningen från 2021 tyder inte på att otryggheten är särskilt stor och ingen skola stack ut särskilt. Men för att ännu fler barn ska uppleva att skolvägen är trygg genomförs en kampanj under 2022 som kallas "Trygg skolväg". En delaktivitet i projektet är att

öka parkeringsvaktens närvaro vid skolorna i anslutning till att barnen lämnas av på morgonen. Parkeringsvaktens uppgift är att vägleda och synas för att motivera till ett korrekt beteende i trafiken och därigenom öka känslan av säkerhet och trygghet i anslutning till att skoldagen börjar. Vidare har gatuenheten förstärkt symbolmärkningen SKOLA som är målad med vit färg på gatorna vid kommunens skolor. Renhållningen längs med skolvägar prioriteras för en tryggare upplevelse. Belysning kommer uppdateras, främst inom de socioekonomiskt utsatta områdena, till en mer hållbar modell som är tåligare och har starkare sken.

Andelen ekologiska livsmedel i kommunens verksamheter ska minst uppgå i nivå med rikssnitt

◆ Uppnås delvis

Nuläge: 24,8 % (januari - juli 2022). Resultatet ligger i nuläget under riksnivå (29 %, senaste mätning 2020). För att komma upp i riksnivå har kostenheten uppdaterat sitt köpstöd till personalen med syfte att öka de ekologiska inköpen. Flera recept i kostdatasystemet har även uppdaterats. Kostenheten planerar även för mist ett webinarie/föreläsning kring området för personalen under hösten. Pga. ökade livsmedelspriser senaste tiden är det dock osäkert ifall målsättningen kommer att uppnås.

Klimatpåverkan från samhällsbyggnadsnämndens livsmedelsinköp, mätt i koldioxidekvivalenter, ska minska jämfört med föregående år

◆ Uppnås delvis

Nuläge: 1,81 koldioxidekvivalenter (CO₂e) (januari - juli 2022). Detta är en ökning från föregående delårsbokslut då värdet låg på 1,73 CO₂e. För att minska andelen arbetar kostenheten löpande med att anpassa menyerna till livsmedel med lägre CO₂e. Fokus har främst legat på frukost och mellanmålen. Pga. ökade livsmedelspriser senaste tiden är det dock osäkert ifall målsättningen kommer att uppnås.

Andelen invånare som när nöjda med kommunens information för att minska personlig miljö- och klimatpåverkan ska öka

● Uppnås

Nuläge: 60,6 % (2021) För att öka andelen har

gatuenheten bland annat annonserat, samt medverkat i lokalradion med information om möjligheten att återanvända kommunens växtmaterial. Verksamheten uppmärksammade och genomförde även en kampanj om cyklandets fördelar på Cykelns dag i samband med Aqua blå. Senare i år planerar gatuenheten för att uppmärksamma Bilfria dagen. Under hösten kommer gatuenheten även dela ut reflexer och cykelkartor till allmänheten. QR-koder planeras sättas upp i kommunen vilka ska informera om skräp/nedbrytning. Arbetet med ny och utökad information i kommunens miljökalender påbörjas efter sommaren. Kretslopp & Vatten utbildar om återbruk och avfallshantering på kretsloppsparken.

Andel akut fastighetsunderhåll ska minska jämfört med föregående år

● Uppnås

Nuläge: 16 % (jan - augusti 2022). Att jämföras med 2021 då andelen var 27 %. Akut underhåll, reparationer och oplanerat underhåll har räknats in i posten. Arbetet med att skapa struktur för samverkan mellan förvaltning, drift och projekt håller fortfarande på att arbetas fram. Fastighet och service arbetar med att uppdatera underhållsplanerna för att motverka akut fastighetsunderhåll i så stor utsträckning som möjligt. Ett systemstöd för fastighetsregistret har köpts in. Förutsättningarna beräknas vara helt uppdaterade i systemet inför kommande budgetår.

Andelen invånare som är nöjda med utbudet av träningsplatser utomhus i kommunen ska öka

● Uppnås

Nuläge: 58,9 % (2021). För att öka andelen har gatuenheten bland annat påbörjat ett arbete med en fysisk och digital folder som samlar information om kommunens träningsplatser utomhus. Tre löpslingor i, samt i närheten av, socioekonomiskt utsatta områden har snart uppförts. En MTB-bana vid Sjövallen invigdes i april. Gatuenheten har fört dialog med invånare om kommunens utegym och efterfrågat vad som ev. saknas och vad som önskas. Kommer ligga till grund för framtida upprutningar.

Nyckeltal/jämförelsetal

	Bokslut 2021	Utfall 22/08	Prognos 2022
Fastigheter förvaltade lokaler			
Skolor och förskolor, yta kvm	100 884	105 182	105 182
Omsorgsfastigheter, yta kvm	14 594	14 594	14 594
Kontorsfastigheter, yta kvm	29 941	29 941	29 941
Fritidsfastigheter, yta kvm	61 678	61 678	61 678
Övriga objekt, yta kvm	28 108	28 108	28 108

Fastighetsunderhåll kr/kvm	157	105	151
Service			
Städyta kvm per dag	177 000	180 000	180 000
Gator			
Gatuunderhåll kr/kvm	83 888	45 245	85 892
Kost			
Måltider antal 1000-tal portioner/år	1 365	744	1 406
Kretslopp & Vatten			
Debiterad kvantitet renvatten, 1000-tal kbm	2 379	1 619	2 386
Hushållsavfall, antal ton	7 097	4 554	7 000

*Avser juni

Tabellen redogör för olika nyckeltal. Ökningen av yta för skolor och förskolor beror på att Öxnered skola har fått en ökad yta efter ombyggnation. För övriga kategorier har ingen förändring skett. Att fastighetsunderhåll kr/kvm prognostiseras minska beror på att ytan kommer öka. Yta för städ har ökat per dag p.g.a. på att förändrade avtal har lett till att man städar oftare på vissa ytor. Gatuunderhållet prognostiseras med ett utfall enligt budget. Då asfalten har blivit dyrare kommer dock mindre yta jämfört med tidigare att asfalteras. Totalt ser prognosen för måltider ut att bli något högre än vad bokslutet 2021 landade på. Dock ser förskole-, skol-, och fritidsmåltider ut att bli lägre i antal än vad som budgeterats, medan omsorgsmåltider ser ut att bli fler i jämförelse mot budget.

Ekonomi

Resultaträkning

Mnkr	Prognos 2022	Budget 2022	Bokslut 2021	Utfall 22/08	%	Utfall 21/08
Statsbidrag	8,0	6,4	10,2	6,4	100	6,6
Övriga intäkter	520,3	532,9	529,2	348,8	65	342,1
S:a intäkter	528,3	539,3	539,5	355,2	66	348,7
Personal	189,9	190,9	183,7	126,9	66	123,1
Omkostnader	273,6	308,3	295,2	174,0	56	167,8
Avskrivningar & internränta	122,4	122,7	116,2	82,9	68	76,7
S:a kostnader	585,8	621,8	595,1	383,8	62	367,6
Nettokostnad	57,5	82,5	55,7	28,6	35	18,9
Nettobudget	82,5	82,5	80,0	55,0	67	53,3
Budgetdiff	25,0	0,0	24,3	26,4		34,4

Samhällsbyggnadsnämnden redovisade ett överskott mot budget om totalt 26,4 mnkr t.o.m. augusti. Den skattefinansierade verksamheten redovisade 20,6 mnkr av överskottet och den taxefinansierade verksamheten 5,8 mnkr. Hela samhällsbyggnadsnämnden prognostiserar ett budgetöverskott om totalt 25 mnkr vid årets slut, främst hänförligt till tomtförsäljning.

Anslagsbindningsnivå, Mnkr

Mnkr	Prognos 2022	Budget 2022	Budget -diff	Utfall 22/08	%
Nämnd/adm	12,8	53,8	41,0	5,5	10
Gatuen/teknisk	65,7	65,7	0,0	41,5	63
Fastighet	-21,2	-37,7	-16,5	-15,8	42
Kost/Service	4,6	0,6	-4,0	3,1	524
VA-verksamhet	-5,0	0,0	5,0	-6,0	0
Renhållning	0,5	0,0	-0,5	0,3	0
Netto	57,5	82,5	25,0	28,6	35

Utfall 2022-08-31

Nämnd & administration redovisade ett budgetöverskott om 30,4 mnkr t.o.m. augusti. Avvikelsen beror främst på överskott från tomtförsäljningar. Överskottet för tomtförsäljningar har budgeterats som ett tillfälligt förfogandeanslag. I början av året uppgick förfogandeanslaget till 51,1 mnkr, men hittills under perioden har 4,1 mnkr fördelats till fastighet och exploatering samt 1,6 mnkr till gatuenheten. Förfogandeanslaget uppgår därmed till 45,4 mnkr per augusti.

Gatuenheten/tekniska redovisade ett överskott mot budget om 2,5 mnkr för perioden, främst hänförligt till park- och gatuunderhåll. Det bör nämnas att biladministration redovisade ett underskott på 1 mnkr t.o.m. augusti som ska avräknas socialförvaltningen vid årets slut. Gatuenheten har tilldelats 1,6 mnkr från förfogandeanslaget för att utföra åtgärder inom bland annat park- och gatuunderhåll. Större del av insatserna planeras utföras under hösten, därav bidrar dessa medel till överskott för perioden.

Fastighetsverksamheten redovisade ett budgetunderskott om 9,3 mnkr t.o.m. augusti. Underskottet beror på att verksamheten har ett stort intäktskrav för helåret p.g.a. tomtförsäljningar om 51,1 mnkr som är budgeterade. T.o.m. augusti uppgår intäkter från tomtförsäljning till 20,4 mnkr och del av försäljningarna återstår under hösten då ett flertal tomter från området Skaven/Öxnered är planerade att säljas. Det i kombination med att tomtförsäljningen har varit lägre än budgeterat gör att verksamheten har ett underskott för perioden. Fastighet och exploatering har tilldelats 4,1 mnkr från förfogandeanslaget för underhållsåtgärder och utredningar. Större del av insatserna planeras utföras under hösten, därav bidrar dessa medel till att minska underskottet för perioden.

Kostenheten redovisade ett budgetunderskott om 2,6 mnkr t.o.m. augusti. Avvikelsen kan främst förklaras av hyreskostnader för framtida kök, intäktsbortfall på grund av färre antal levererade portioner än budgeterat samt prisökningar som

belastar verksamheten. Serviceenheten redovisade ett mindre underskott mot budget om 0,1 mnkr t.o.m. augusti.

Va-verksamheten redovisade ett budgetöverskott om 6 mnkr t.o.m. augusti. Överskottet beror främst på ökade intäkter på grund av taxehöjningen på 8% inför 2022 i kombination med lägre kapitalkostnader än budgeterat då färdigställande av flera stora projekt har försenats. Renhållningsverksamheten redovisade ett budgetunderskott om 0,2 mnkr. Underskottet är en kombination av ökade drivmedels-kostnader, ökade tippavgifter samt lägre intäkter för sålt material för perioden.

Prognos 2022-12-31

Nämnd & administration prognostiserar ett överskott mot budget om 41 mnkr, hänförligt till förfogandeanslaget. Förfogandeanslagets budgetavvikelse prognostiseras till 41 mnkr då 5,7 mnkr har fördelats till verksamheterna och ytterligare 4,3 mnkr prognostiseras att fördelas. Prognosen avser oförutsedda kostnader och samt kostnader för iordningställande av tomter.

Gatuenheten/Tekniska verksamheten prognostiserar ingen avvikelse vid årets slut. På grund av läget i omvärlden påverkas gatu-enhetens verksamheter av prisökningar, främst inom gatuunderhåll. Eventuella prisökningar anpassas inom budget men får följden att färre åtgärder blir utförda.

Fastighet prognostiserar ett budgetunderskott om 16,5 mnkr för helåret. Avvikelsen beror på lägre tomtförsäljning än budgeterat. 51,1 mnkr i intäkter från tomtförsäljning budgeterades men prognos uppgår till 34,5 mnkr. Underskottet från tomtförsäljning balanseras upp av överskott som prognostiseras av förfogandeanslaget under nämnd & administration. I övrigt prognostiseras personalkostnaderna bli högre än budgeterat vilket planeras att balanseras av lägre verksamhetskostnader. Översyn och prioritering av underhållsåtgärder pågår. Eventuellt kan vissa åtgärder skjutas fram. Översyn av externa tjänster pågår för att se om utförandet blir billigare internt.

Kostenheten prognostiserar ett budgetunderskott om 4 mnkr. Underskottet kan främst förklaras av hyreskostnader för framtida kök, 2,6 mnkr, samt prognos av de kraftiga prisökningar för livsmedel som aviserats, 1 mnkr. Det i kombination med prisökningar inom fler områden som transporter

och förpackningar samt att intäktsprognosen visar på ett mindre underskott. En översyn av menyerna pågår för att om möjligt byta ut livsmedel för att minska effekten av prisökningarna. I aprilprognosen var det prognostiserade underskottet på livsmedel 3,2 mnkr. Det kan konstateras åtgärder som vidtagits för budgetbalans har gett effekt. Serviceenheten prognostiserar ingen avvikelse vid årets slut.

För va-verksamheten prognostiseras ett budgetöverskott om 5 mnkr. Överskottet härrör sig främst från de ökade intäkter i kombination med prognos om lägre kostnader än budgeterat. Färdigställande av flera större investeringsprojekt har försenats och kommer innebära lägre kapitalkostnader än budgeterat i kombination med få oförutsedda kostnader i början av året. Va-verksamheten har sedan tidigare år ett ackumulerat underskott om 4 mnkr. Renhållningen prognostiserar ett underskott med 0,5 mnkr på grund av ökade transportkostnader samt minskade intäkter för sålt material.

Åtgärder

Det rådande världsläget med coronapandemin och kriget i Ukraina innebär stor osäkerhet och påverkar nämndens verksamheter och investeringsprojekt. Leverantörer har aviserat om kraftiga prisökningar inom flera områden på marknaden vilket påverkar kostnadsbilden och innebär osäkra prognoser. Värme och el, drivmedel, livsmedel samt byggmaterial är bara några exempel där kraftiga prishöjningar har skett de senaste månaderna. Eventuella prisökningar anpassas om möjligt inom budget men får följden att färre åtgärder blir utförda.

Kostenheten fortsätter med översyn av menyer för att om möjligt kunna byta ut livsmedel för att minska effekten av prisökningarna. Ytterligare åtgärder diskuteras internt inom förvaltningen för hur budgetbalans ska nås och under hösten kommer kontakt att tas med kundförvaltningar i syfte att diskutera och försöka komma fram till gemensamma lösningar.

Investeringar

Mnkr	Prognos 2022	Budget 2022	Budget-diff	Utfall 22/08
Nämnd/adm	-	-	-	-
Gata/tekniska	35,9	70,4	34,5	8,5
Fastighet	208,3	245,3	37,0	146,0
Kost/Service	1,7	1,9	0,2	0,4
Va-verks	194,8	243,8	50,0	109,0

Renhållning	1,8	6,0	3,2	0,4
Exploatering	16,4	65,3	48,9	12,1
Netto	458,8	632,6	173,8	276,4

Nämndens investeringar redovisade ett totalt utfall om 276,4 mnkr t.o.m. augusti. Prognos för helåret uppgår till 458,8 mnkr vilket skulle innebära att utfallet understiger budget med 173,8 mnkr vid årets slut.

Gatuenheten redovisade ett utfall om 8,5 mnkr t.o.m. augusti. Exempel på projekt som bidrar till utfallet är gång- och cykelväg ut med Drottninggatan, 1,4 mnkr, som förväntas färdigställas till hösten och gatuarbeten i samband med va-saneringar, 1,6 mnkr. Flera av årets projekt är ännu i uppstartsfas. Dalbobron har en årsbudget om 35,8 mnkr. Projektet har sen tidigare förskjutits på grund av överklagad upphandling men nu är projektet igång och renovering av bron påbörjas i september. Prognos för året uppgår till 8 mnkr. Prognosen för gatuenhetens investeringar totalt uppgår till 35,9 mnkr vilket innebär en prognosavvikelse om 34,5 mnkr totalt. Prognosen bygger på att Sjöfartsverket finansierar kostnaden för Gropbron. Om detta ej inkommer tillkommer ett underskott om ca 3,6 mnkr.

Fastighet redovisade ett utfall om 146 mnkr för perioden. Större investeringar som bidrar till utfallet är Holmängen skola, 63,8 mnkr, Öxnereds skola, 29,2 mnkr samt nya mötessalen, 29,2 mnkr. Fastighetsinvesteringarna prognostiseras uppgå till 208,3 mnkr för året, vilket innebär ett överskott om 37 mnkr. För Holmängen skola prognostiseras 124 mnkr förbrukas för helåret, vilket innebär ett underskott om 38 mnkr vid årets slut. Orsak är fördyringar i kombination med tidigare lagda kostnader i projektet p.g.a. det rådande världsläget. För totala projektbudgeten innebär prognosen en ökning från 260 mnkr till 280 mnkr. Ärende gällande tilläggsbudget för projektet går upp till samhällsbyggnadsnämnden i samband med delårsrapporten. Öxnereds skola planeras färdigställas till hösten och prognostiseras uppgå till 32,5 mnkr i år vilket innebär att projektet totalt sett har blivit billigare än budget. Total budget uppgår till 230 mnkr och prognos är 190 mnkr totalt. Byggnation av mötessalen pågår och förväntas färdigställas vid årets slut med 45 mnkr i prognos.

Bland fastighetsinvesteringarna ingår även projekt för Vänersborgs och Vargöns hamn. Förstärkning av Vänersborgs hamn har försenats och har prognos om 1 mnkr för året, vilket innebär ett prognostiserat överskott i år med 10 mnkr. Skredsäkring och förstärkning av Vargöns hamn är också senarelagt mot ursprunglig plan och prognostiseras med 2 mnkr i år vilket innebär ett överskott för året om 25 mnkr. Miljösamråd med Länsstyrelsen pågår.

Va-verksamhetens investeringar uppgick till 109 mnkr t.o.m. augusti. Större projekt som bidrar till utfallet är Va Vänersnäs, 31,6 mnkr och Holmängens avloppsreningsverk, 67,4 mnkr. Va-verksamhetens investeringar prognostiseras till 195,8 mnkr vilket innebär ett överskott om 50 mnkr. Va Vänersnäs prognostiseras uppgå till 50 mnkr för helåret för färdigställande till och med Gaddesanna. P.g.a. att projektet återremitterats av kommunfullmäktige pausas projektet därefter i avvaktan på besked. Arbete med Holmängens avloppsreningsverk pågår med mark och anläggningsarbeten och projektets prognos följer årets budget om 110 mnkr. Rörviks vattenverk har också prognos enligt budget om 30 mnkr för i år. Första fasen i projektet har påbörjats och fas två med byggnation startar under hösten. Det finns utmaningar då kriget i Ukraina har inneburit fördyringar och brist på material. Effekterna av detta ser dock inte ut att slå igenom för ovan nämnda projekt i år, men prognostiseras fördyra projekten under kommande år.

Exploateringsprojekten redovisade ett utfall om 12,1 mnkr för perioden. Helårsprognosen uppgår till 16,4 mnkr vilket innebär ett budgetöverskott om 48,9 mnkr. Förseningar av flera stora projekt bidrar till avvikelserna. Brättevägen med 13 mnkr i budget har enbart en prognos om 0,3 mnkr för helåret. Avvikelsen från tidsplan beror på att de naturvärden som finns i området kräver omfattande utredningar och ställningstaganden inför val av sträcka. Trestad Center västra med 20 mnkr i budget har startat igång men på grund av tidigare försening uppgår prognos till 8,6 mnkr. Även Skaven/Öxnered pågår och etapp 1 förväntas färdigställas under hösten med prognos om 7,5 mnkr i år. Etapp 2 har försenats mot ursprunglig plan, därav avvikelserna om 12,3 mnkr.